

**Provinciale Staten
statenvoorstel**

DATUM	23 juni 2014	NUMMER PS	PS2014BEM12
AFDELING	Statengriffie	COMMISSIE	BEM
STELLER	H. Schoen	DOORKIESNUMMER	258 2360
DOCUMENTNUMMER	80FDF61A	PORTEFEUILLEHOUDER	CvdK

Titel : Rapport Randstedelijke Rekenkamer "Openbaar, tenzij" over regels geheimhouding

Inhoudsopgave

Ontwerpbesluit pag.

Toelichting pag.

Bijlage(n):

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

De Randstedelijke Rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar de omgang met geheimhouding in de provinciale praktijk. De onderzoeksvraag daarbij is: volgt de provincie de regels omtrent het opleggen, bekrachtigen en opheffen van geheimhouding? Het rapport "Openbaar, tenzij" is daarvan het resultaat.

Samenvatting

De Rekenkamer geeft het grote belang van openbaarheid in een democratie aan: "Nederland is een democratie. Daarom mag eenieder weten hoe de overheid, en dus ook de provincie, haar werk doet." Dit uitgangspunt is kernachtig verwoord in de titel van het rapport Openbaar, tenzij. Tegelijk kan het soms nodig zijn om stukken als geheim te bestempelen en de vergadering waarin het onderwerp behandeld wordt achter gesloten deuren plaats te laten vinden. Voorbeelden van onderwerpen waarbij geheimhouding aan de orde kan zijn, zijn aanbestedingen met bedrijfsgevoelige gegevens of vastgoedtransacties en risicoanalyses. Zowel het college van Gedeputeerde Staten, de Commissaris van de Koning, (de voorzitter van) een Statencommissie en Provinciale Staten kunnen geheimhouding opleggen. Geheimhouding is dan ook een onderwerp dat voor de gehele provincie speelt.

Uit het onderzoek naar de praktijk rond geheimhouding in de provincie Utrecht luidt de hoofdconclusie van de Rekenkamer: "de regels omtrent het opleggen, bekrachtigen en opheffen van geheimhouding worden door de provincie Utrecht vaak niet gevolgd. Er is onvoldoende gezorgd voor provinciale regels en/of provinciaal beleid om naleving van die wet- en regelgeving eenvoudiger te maken" Deze hoofdconclusie is vervolgens in deelconclusies en een dertiental aanbevelingen verwerkt. De essentie zit in aanbeveling 3: "PS en GS: Stel gezamenlijk een nieuw Protocol op en stel dit vast in zowel GS als PS, zodat iedereen op de hoogte is van de afspraken die gemaakt zijn". De andere aanbevelingen zijn alle voorstellen voor invullingen van de inhoud van het nieuwe protocol en de daarbij behorende praktische afspraken. In de bestuurlijke reacties van GS en de griffier is al op hoofdlijnen aangegeven hoe dat vorm zou kunnen krijgen. GS en PS zullen dus eerst het nieuwe protocol in gezamenlijkheid moeten maken. Dit is de opdracht die in dit statenvoorstel ligt besloten.

Leidraad bij het opstellen van het nieuwe protocol is de aanbeveling van de Rekenkamer om uit te gaan van de wettelijke categorieën openbaarheid en geheimhouding en de verwarrende, niet in de wet voorkomende categorie vertrouwelijk, te vermijden.

Deelconclusies en aanbevelingen

Hier zijn de deelconclusies en aanbevelingen kort samengevat waarvan GS en de griffier in hun bestuurlijke reacties hebben aangegeven deze te verwerken in het nieuw op te stellen gezamenlijke protocol voor geheimhouding:

Deelconclusie 1: De provinciale regels omtrent geheimhouding zijn op sommige punten niet in lijn met de wettelijke regels. Ook de uitwerking in het provinciale beleid wijkt van de wettelijke regels af. Dit geldt met name voor het hanteren van de aparte categorie 'vertrouwelijkheid'.

Aanbevelingen:

1. PS: Schrap de bepalingen in het Reglement van Orde van Provinciale Staten Utrecht dat de deuren van een commissievergadering ook op verzoek van een gedeputeerde kunnen worden gesloten en dat de geheimhouding niet geldt ten aanzien van leden van GS, de griffier en leden van PS voor zover dat niet in strijd is met het openbaar belang.
2. GS: Pas het beleid aan door de aparte categorie 'vertrouwelijk' niet meer als zodanig te hanteren en schrap de bepaling dat het besprokene in een besloten vergadering automatisch geheim of vertrouwelijk is.
3. PS en GS: Stel gezamenlijk een nieuw Protocol op en stel dit vast in zowel GS als PS, zodat iedereen op de hoogte is van de afspraken die gemaakt zijn.

Deelconclusie 2: In de praktijk worden wet- en regelgeving omtrent geheimhouding vaak niet door de provincie nageleefd. Daarbij is onvoldoende gezorgd voor mogelijkheden om naleving van die wet- en regelgeving eenvoudiger te maken.

Aanbevelingen:

4. GS en PS: Zorg bij het opleggen van geheimhouding voor een goed onderbouwd besluit waarbij duidelijk is op basis van welke wetsartikelen en welke gronden geheimhouding wordt opgelegd.
 5. GS: Zorg dat geheime stukken duidelijk herkenbaar geheim zijn.
 6. PS: Neem na ontvangst van een geheim stuk altijd een besluit over het bekrachtigen van geheimhouding in de eerstvolgende PS-vergadering.
 7. GS: Overweeg om geheime stukken naar PS als geheel te sturen, zodat statenleden de informatie kunnen delen met fractiegenoten buiten de Statencommissie. Vraag daarbij aan PS om de geheimhouding in de eerstvolgende vergadering te bekrachtigen.
 8. PS: Neem een besluit om besloten te vergaderen en laat een apart verslag van dit besloten deel opstellen.
 9. PS: Neem aan het eind van het besloten deel van de vergadering altijd een besluit over het al dan niet opleggen van geheimhouding en de status van het verslag.
 10. PS en GS: Benoem, indien mogelijk, een termijn of een gebeurtenis voor zolang de geheimhouding zou moeten duren en geef daarbij aan of de geheimhouding dan van rechtswege vervalt of dat er nog een apart opheffingsbesluit moet worden genomen.
 11. PS: Ga periodiek na of de geheimhouding kan worden opgeheven of van rechtswege is vervallen. Maak vervolgens de voorheen geheime informatie openbaar.
- GS: Ga periodiek na of de geheimhouding kan worden opgeheven of van rechtswege is vervallen. Maak vervolgens in ieder geval het opheffingsbesluit en de voorheen geheime besluiten openbaar.

12. PS en GS: Maak algemene afspraken over het kennismaken van geheime stukken.

13. PS en GS: Registreer wanneer en waarop geheimhouding is opgelegd, bekrachtigd en opgeheven. Noteer hierbij ook wanneer (datum of gebeurtenis) geheimhouding kan worden opgeheven of van rechtswege vervalt.

Voorstel

Te besluiten overeenkomstig bijgevoegd ontwerp-besluit

Besluit

Besluit van 7 juli 2014

Provinciale Staten van Utrecht;

Op het voorstel van de commissie BEM; van 23 juni 2014

Gelezen het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer, getiteld "Openbaar, tenzij" over het opleggen, bekrachtigen en opheffen van geheimhouding en de in dit statenvoorstel verwoorde toelichting;

Overwegende het belang van heldere en eenduidige regels en afspraken over openbaarheid en geheimhouding voor het verloop van het politiek-bestuurlijke proces;

Besluiten:

1. Kennis te nemen van het rapport "Openbaar, tenzij" over het opleggen, bekrachtigen en opheffen van geheimhouding, inclusief de daarin opgenomen conclusies en aanbevelingen, en de reactie van Gedeputeerde Staten en de griffier daarop;
2. Akkoord te gaan met de wijze waarop Gedeputeerde Staten en de griffier de aanbevelingen van de Randstedelijke Rekenkamer gezamenlijk in willen vullen door het opstellen van een nieuw protocol over geheimhouding;
3. GS en de griffier opdracht te geven overeenkomstig de aanbevelingen van het rapport gezamenlijk een nieuw protocol over geheimhouding op te stellen vóór 1 januari 2015

Voorzitter,

Griffier,